

پردازش آزمودنی های غیر بالینی ایرانی از یک کلیپ هیجانی

The processing of an emotional clip in the Iranian non-clinical participants**Zahra Salehzadeh Einaba**M. A., Clinical Psychology, Clinical
Shahed University, Tehran, Iran
z_salehzade@yahoo.com**Dr Mohammadreza Shairi**Associate Professor, Clinical
Psychology Department, Shahed
University, Tehran, Iran

زهرا صالح زاده عین آباد (نویسنده ی مسئول) ،

کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه

شاهد

دکتر محمدرضا شعیری

دانشیار روانشناسی بالینی، دانشگاه شاهد

چکیده**Abstract**

This study aims to evaluate the effect of spiritual well-being, self-esteem and happiness the students of teacher-training university of Gorgan s to fulfill this important research methods "descriptive" of the correlation is used.

Happiness and self-esteem are always one of the most important issues of the University of Cultural Sciences. Therefore, the purpose of this study was to investigate the effect of spiritual well-being written on self-esteem and happiness in students of Farhangian University in Gorgan.

Input students of teacher population of 92 years with a sample of 201 university teachers Gorgan city; The Ways of data collection are Spiritual well-being scale, SHS happiness scale and Rosenberg's self-esteem scale. In this study, to analyze the data Descriptive statistics and inferential statistics, coefficient correlation Pearson, t- test and Regression To generalize the results of the sample to the community and SPSS software was used for data analysis.

The results showed that each of these variables of spiritual well-being and self-esteem and happiness have a significant relationship with each other. It was also found that gender, is effective on spiritual

در پرتو پژوهش های روزافزونی که حاکی از نقش گسترده عوامل فرهنگی بر نوع واکنش آزمودنی های غربی و شرقی نسبت به محرک های هیجانی نظیر فیلم هستند و خلا چشمگیر چنین ابزاری در مطالعات آزمایشی در کشور، هدف پژوهش پیش رو، تعیین و مقایسه واکنش آزمودنی های مذکر و مونث نسبت به کلیپ هیجانی در نمونه های غیر بالینی است. بنابراین، پژوهشی نیمه آزمایشی طراحی گردید و ۸۷ آزمودنی برای شرکت در آزمایش های این تحقیق بر گزیده شدند. لازم به ذکر است که آزمایش به شکل انفرادی انجام شد. نخست، آزمودنی ها روی مقیاس آنالوگ بینایی، خلق خود را مشخص نمودند و به پرسشنامه ی افسردگی بک و سلامت عمومی پاسخ دادند. دوم، فیلم در لپ تاپ به آنها ارائه گردید و آن را مشاهده نمودند. سوم، به پرسشنامه ی مربوط به ویژگی های فیلم پاسخ دادند. نتایج حاکی از این بود که تفاوت های چشمگیری در ارزیابی فیلم بین آزمودنی های مذکر و مونث وجود دارد ($p < 0.05$). این یافته ها حاکی از این است که زنان پاسخدهی بیشتری نسبت به محرک های هیجانی

well-being, self-esteem and happiness. In addition, native students are happier than non-native students are.

Keyword: spiritual well-being, self-esteem, happiness, students, teacher training university

نشان می دهند. زنان از لحاظ هیجانی بیانگری بیشتری دارند در حالیکه مردان تظاهرات هیجانی شان را بیشتر پنهان یا کنترل می کنند. به رغم تفاوت های فرهنگی، همسویی با برخی از نتایج دیگر وجود دارد. **کلمات کلیدی:** کلیپ هیجانی، فرهنگ، تفاوت جنسیتی، پردازش هیجانی.

مقدمه

هیجان زیر مجموعه ای از عاطفه و زنجیره انعطاف ناپذیری از پاسخ ها است که توسط حوادث بیرونی یا عوامل درونی برانگیخته می شود و به منظور انطباق فرد صورت می گیرد (گراس^۱، ۲۰۰۳). هم چنین، هیجان به انواع گسترده ای از پاسخ ها گفته می شود که می تواند از خفیف تا شدید، مثبت تا منفی، عمومی تا خصوصی، کوتاه مدت تا بلند مدت، ابتدایی تا ثانوی تغییر کند. هیجانان چند بعدی هستند و شامل عناصر فیزیولوژیکی، رفتاری و تجربی می باشند (آمستاتر^۲، ۲۰۰۸).

گرچه ابزارها و روش های مختلفی برای بررسی هیجانان و راهبردهای تنظیم هیجانی وجود دارد، پژوهش های آزمایشی صورت گرفته برای بررسی هیجان و راهبردهای هیجانی اغلب از فیلم استفاده می کنند (مثلا فونگ و برایانت^۳، ۲۰۱۳؛ نیوفیند، درستچل، استل و مک لوید^۴، ۲۰۰۹). گراس و لوینسون^۵ (۱۹۹۵) معتقدند که استفاده از فیلم روشی معتبر برای برانگیختن هیجانان در آزمایشگاه است. آنها در بررسی خود کلیپ هایی را معرفی کردند که طیف گوناگونی از هیجانان از جمله خشم، تنفر، ترس و شادی را بر می انگیزد. این کلیپ ها، برگرفته از فیلم های سینمایی متفاوتی مانند درخشش^۶ و سکوت بره ها^۷ و غیره هستند.

Gross¹

² Amstatter

Phung, Q. S. ; Bryant R. A. ⁷

M.D., A.J.; [MacLeod](#), B.; [Astell](#), J.; [Dritschel](#), [Neufeld](#) ⁴

Levenson, R.W. ⁵

The Shining ³

Silence of the Lambs ⁶

این فیلم‌ها از این جهت مورد نقد واقع شده‌اند که ممکن است در آزمودنی‌ها، هیجانات لازم را ایجاد نکنند. در واقع، ممکن است آزمودنی‌ها با خود بگویند که آنچه مشاهده می‌کنند صرفاً فیلم است و واقعی نیست. از این رو، ممکن است مطالعات آزمایشی را دچار خدشه کنند و نتایج معتبری را پدید نیاورند. از طرف دیگر، نه تنها در مورد هیجانات، بلکه در مورد اعمال راهبردهای هیجانی نیز با روش آزمایشگاهی، ممکن است مشکلاتی پدید آید. در دنیای واقعی، راهبردهای تنظیم هیجانی چون سرکوب، معمولاً به شکل خودآیند توسط فرد آغاز می‌شود، ولی در آزمایشگاه ارائه‌ی دستورالعملی مبتنی بر سرکوب به آزمودنی‌ها، ممکن است تعمیم‌پذیری یافته‌ها را محدود سازد (ونزلف و وگنر، ۲۰۰۰).

از این رو، به کارگیری پارادایمی پیشنهاد می‌شود که سرکوب خودآنگیزده را برمی‌انگیزد مثلاً رویارویی با افکار مرتبط با مرگ که به طور طبیعی سرکوب را برمی‌انگیزد (اردنت^۱ و همکاران، ۱۹۹۷). یکی از فیلم‌هایی که به وفور توسط پژوهشگرانی چون راسین، مرکلباخ و موریس^۲ (۱۹۹۷) و نئوفیند و دریستچل، استل و مکلوید^۳ (۲۰۰۹) در قلمرو بررسی هیجان و راهبردهای هیجانی مورد استفاده قرار گرفته، فیلم مستند چهره‌های مرگ است. این فیلم در واقع شامل ویدئوهایی از زندگی واقعی و حوادث آسیب‌زا است که به طور اتفاقی ضبط شده است. قابل ذکر است که کلیپ حمله‌ی خرس به یک توریست برگرفته از این مستند است که در برخی تحقیقات آزمایشگاهی مورد استفاده قرار گرفته است (راسین و همکاران، ۱۹۹۷).

قابل ذکر است که از یک سو، شاهد خلا وجودی چنین ابزارهایی در پژوهش‌های آزمایشی، در جامعه ایران هستیم و از سوی دیگر، در پرتو تحقیقات روزافزون، محرز شده است که فرهنگ تأثیرات بسزا و شایان توجهی بر واکنش افراد به محرک‌های هیجانی، نظیر فیلم دارد. مثلاً، بررسی‌ها نشان داده‌اند که تفاوت فرهنگی در پدیده‌های هیجانی مانند ارزیابی وقایع (مسکویتا^۴، ۲۰۰۱) رویدادهای بین فردی برانگیزاننده‌ی هیجان (استپیک^۵، ۱۹۹۸) فراوانی هیجانات تجربه شده (کیتایاما، مارکوس و کوروکاوا^۶، ۲۰۰۰) مدت زمان تجربه‌ی هیجانی (شیرر، ماتسوموتو،

¹ Arndt, J.

² RASSIN. E.; MERCKELBACH, H. ; MURIS, P.

³ Neufeld, J. ; Dritschel, B. ; Astell, A.J. ; MacLeod, M.D.

⁴ Mesquita, B.

⁵ Stipek, D.

⁶ Kitayama, S., Markus, H. R., & Kurokawa, M.

والوت و کودوه^۱، ۱۹۹۸) قضاوت در مورد تظاهرات چهره ای هیجان (ماتسوموتو، ۱۹۹۳) و حافظه ی مربوط به وقایع هیجانی (ایشی^۲، ۲۰۰۰؛ به نقل از تیسای، چنتسوا-دوتان، فریری-بیبو و پریژموس^۳، ۲۰۰۲) دخیل است. هم چنین پژوهش ها نشان داده اند که، آزمودنی های متعلق به جوامع آسیای شرقی در مقایسه با آمریکایی اروپایی ها، سرکوب بیشتری نشان می دهند؛ سرکوب چنان در میان آسیایی ها رایج است که آنها هیجانان منفی شان را به طور خودکار (به عنوان روشی برای تنظیم هیجانان منفی) سرکوب می کنند (بوتلر، لی و گراس^۴، ۲۰۰۷). برخی مطالعات حاکی از آن هستند که آزمودنی های آسیایی تبار، اغلب هیجان کمتری در پاسخ به تکالیف برانگیزاننده ی هیجانی نسبت به سایر گروه های فرهنگی نشان می دهند (بوتلر و همکاران، ۲۰۰۰).

اما بررسی های دیگری وجود دارد که بر این یافته ها صحنه نمی گذارد. مثلا، تیسای و همکاران (۲۰۰۰) پاسخ های رفتاری، ذهنی و فیزیولوژیکی آمریکایی-اروپایی ها و آمریکایی-چینی ها را هنگام تماشای فیلم بررسی نمودند. آزمودنی ها بدون حضور آزماینده یا فرد دیگری، فیلم را مشاهده نمودند. نتایج هیچ تفاوت فرهنگی را محرز نساخت. لازاروس و همکاران (۱۹۶۶) و اکمان (۱۹۷۲) نیز تفاوتی در زمینه ی تجارب هیجانی یا رفتاری بین آزمودنی های آمریکایی و چینی نیافتند.

همچنین، می توان به نقش جنسیت در این نوع موقعیتی اشاره نمود. پژوهش های عدیده ای به بررسی تفاوت های جنسیتی در راهبردهای تنظیم هیجانی و پاسخدهی هیجانی پرداخته اند و بر وجود تفاوت های چشمگیر صحنه گذاشته اند. ویلیامز و گوردون (۲۰۰۷) اذعان ساختند زنان به طور کلی پاسخدهی بیشتری نسبت به محرک های هیجانی دارند. در این راستا در یک بررسی نشان داده شد تصاویر ناخوشایند برگرفته از سیستم تصاویر عاطفی بین المللی (لانگ و همکاران، ۱۹۹۷) اثرات قوی تری را در نیمکره ی چپ زنان و نیمکره ی راست مردان بر می انگیزد (گاسباری و همکاران ۲۰۰۷). هم چنین هان و همکاران (۲۰۰۸) گزارش کردند که محرک های دردناک اثرات قوی تری در مغز زنان در مقایسه با مغز مردان می گذارد.

¹ Scherer, K. R., Matsumoto, D., Wallbott, H. G., & Kudoh, T.

² Oishi, S.

³ Tsai, J. L. ; Chentsova-Dutton, Y. ; Freire-Bebeau, L. ; Przymus, D. E.

⁴ Butler, E.A. ; Lee, T.L. ; Gross, J.J.

از این رو، با توجه به تمهیدات یاد شده شاهد نوسان اثرات فرهنگ بر نوع واکنش به محرک های هیجانی، هستیم و یافته ها در این باره همنوا نیستند، همچنین عدم وجود ابزاری برای القای هیجان در آزمایشگاه، مساله پژوهش حاضر اینست که نوع پاسخ آزمودنی های غیر بالینی ایرانی نسبت به یک کلیپ هیجانی (کلیپ حمله ی خرس به توریست) چگونه است ؟

روش

جامعه آماری تحقیق حاضر در بر گیرنده تمامی دانشجویان دانشکده علوم انسانی و علوم پایه و فنی و مهندسی دانشگاه شاهد بوده است که در مقطع کارشناسی در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ مشغول به تحصیل بوده اند. نمونه گیری تحقیق حاضر به صورت خوشه ای مرحله ای انجام شد. در مرحله نخست از بین کلاس های دانشکده علوم انسانی، علوم پایه و فنی و مهندسی چند کلاس انتخاب گردید. به دنبال آن، از کلاسهای یاد شده به تصادف نمونه مورد نظر انتخاب گردید. سپس آزمودنی هایی که آمادگی و رضایت خود را اعلام می کردند در فرآیند آزمایش شرکت داده می شدند. به طور کلی ۸۷ آزمودنی در این پژوهش مورد مطالعه قرار گرفتند. نخست، آزمودنی ها پرسشنامه ی افسردگی یک و سلامت عمومی را پاسخ دادند و بر روی مقیاس آنالوگ بینایی، خلق خود را مشخص نمودند. دوم، آزمودنی ها کلیپ حمله ی خرس به توریست را، در صفحه لپ تاپ (۱۵،۶ اینچ)، به شکل انفرادی، مشاهده نمودند. سوم، آزمودنی ها، پرسشنامه ی مربوط به ویژگی های فیلم را پاسخ دادند در پایان برای تقدیر از آزمودنی ها، هدیه ای به آنها تقدیم گردید.

ابزارهای پژوهش

مقیاس آنالوگ بینایی^۱ (VAS): هدف این ابزار، سنجش خصیصه ای است که بر اساس یک پیوستار مورد اندازه گیری قرار می گیرد. در این پژوهش از آزمودنی خواسته می شود تا خلق و تبعیت خود را روی این پیوستار مشخص نماید. در بررسی فونگ و برایانت (۲۰۱۳) از آزمودنی ها خواسته شد تا خلقشان را روی این مقیاس مشخص کنند (۰: بسیار پریشان، 100: بدون هیچ گونه پریشانی).

کلیپ حمله ی خرس به یک توریست: کلیپ حمله ی خرس به یک توریست برگرفته از مستند چهره های مرگ است. فیلم مستند چهره های مرگ شامل ویدئوهایی از زندگی واقعی

¹ Visual Analogue Scale (VAS)

و حوادث آسیب زا است که به طور اتفاقی ضبط شده است (راسین و همکاران، ۱۹۹۷). این کلیپ، حمله ی یک خرس را به توریست نمایش می دهد و فیلم با نشان دادن صحنه های مبهمی از حمله به پایان می رسد. مدت زمان این کلیپ حدودا سه دقیقه است. پژوهش ها نشان داده است که این کلیپ هیجانات منفی به ویژه نفرت را افزایش می دهد (اسمیچل^۱ و همکاران، ۲۰۰۶). شایان ذکر اینکه فیلم حاضر توسط مرکز ترجمه و نگارش transe24 و تحت نظر پژوهشگر، دوبله و آماده شده است.

پرسشنامه ی بررسی ویژگی های فیلم: در بررسی نفویند و همکاران (۲۰۰۹) از آزمودنی ها خواسته شد تا فیلم را از لحاظ ۹ هیجان روی مقیاس انالوگ بینایی (0: مثبت ترین نمره، 50: خنثی، 100: منفی ترین نمره) ارزیابی کنند. این ۹ هیجان از این قرار بودند: شاد - غمگین، خوشایند - منزجر کننده، قابل دیدن - غیر قابل دیدن، دلپذیر - نامطبوع، قابل تحمل - غیر قابل تحمل، قوت قلب دهنده - اعصاب خرد کن، آرامبخش - اضطراب برانگیز. در بررسی پیش رو، ۱۴ هیجان مورد بررسی قرار خواهد گرفت که از این قرار خواهد بود: شاد، غمگین، خوشایند، منزجر کننده، دلپذیر، نامطبوع، مثبت، منفی، قابل دیدن، قابل تحمل، قوت قلب دهنده، اعصاب خورد کن، آرامبخش، اضطراب آور.

پرسشنامه افسردگی بک - ویرایش دوم (BDI-II): پرسشنامه افسردگی بک، ویرایش دوم (بک، اسیتز و براون، ۱۹۹۶) شکل بازنگری شده پرسشنامه افسردگی بک است که جهت سنجش علایم و شدت افسردگی تدوین شده است. به علاوه اینکه ویرایش دوم این پرسشنامه، تمامی عناصر افسردگی براساس نظریه شناختی افسردگی را نیز پوشش می دهد. گورنستین^۴ همکاران (۲۰۱۱) پایایی این مقیاس را ۰/۸۸ گزارش کردند. گلیکمن و همکاران (۲۰۰۴) نیز پایایی ۰/۹۲ را گزارش کردند هم چنین، دابسون و محمدخانی (۱۳۸۶)، ضریب آلفای ۰/۹۲ را برای بیماران سرپایی و ۰/۹۳ را برای دانشجویان و ضریب بازآزمایی به فاصله یک هفته را ۰/۹۳ به دست آورده اند. روایی همگرای این پرسشنامه با پرسشنامه نشانگان مختصر بررسی و تایید قرار گرفت. به علاوه در یک بررسی که بر روی ۱۲۵ دانشجوی دانشگاه تهران و دانشگاه علامه

1 Schmeichel B. J.

2 Beck Depression Inventory-II

3 Beck A.; Steer R. A. and Brown G. K.

4 Gorenstein C

طباطبایی، جهت بررسی اعتبار BDI-II در مورد نمونه ایرانی، انجام گرفت، نتایج بیانگر آلفای کرونباخ ۰/۷۸ و اعتبار بازآزمایی به فاصله دو هفته، ۰/۷۳ بود (غرابی، ۱۳۸۲). دلیل استفاده از این پرسشنامه، از آن جهت بود که اطمینان حاصل گردد از لحاظ این متغیر تفاوتی بین آزمودنی ها وجود ندارد.

پرسشنامه سلامت عمومی^۱ (GHQ): فرم دوازده سؤالی GHQ توسط گلدبرگ^۲ (۱۹۷۲) تدوین شد. سؤال‌های پرسشنامه به بررسی وضعیت فرد در یک ماه اخیر می‌پردازد و دربرگیرنده نشانه‌هایی مثل افکار و احساسات نابهنجار و جنبه‌هایی از رفتار قابل مشاهده است. پژوهشگران معتقدند که فرم‌های مختلف پرسشنامه سلامت عمومی از اعتبار و پایایی بالا برخوردار است (گلدبرگ و همکاران، ۱۹۹۷). گلدبرگ در مطالعه اولیه‌اش اعتبار GHQ را محاسبه و گزارش داد که شاخص‌های حساسیت، ویژگی و میزان اشتباه طبقه‌بندی کلی فرم ۶۰ سؤالی GHQ با روش طیفی به ترتیب برابر با ۷۷/۵ درصد، ۸۸/۴ درصد و ۱۵/۴ درصد و با روش نمره‌گذاری لیکرتی به ترتیب برابر با ۸۰/۶ درصد، ۹۳/۳ درصد و ۱۰/۹ درصد است (گلدبرگ و بلک ول، ۱۹۷۰). یعقوبی و همکاران (۱۳۹۱) این تست را در جمعیت دانشجویان اعتبار یابی نموده‌اند. ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه ۰/۹۲ می‌باشد و ضریب اعتبار تصنیف گاتمن و اسپیرمن - براون هر دو ۰/۹۱ به دست آمد که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار می‌باشند. اعتبار سازه پرسشنامه از طریق بررسی همبستگی بین خرده مقیاس‌ها با یکدیگر و با نمره کل محاسبه شد که همگی دارای همبستگی معنادار با شدت قوی بودند. مانند پرسشنامه ی افسردگی بک، دلیل استفاده از این پرسشنامه، از آن جهت بود که اطمینان حاصل شود که از لحاظ سلامت عمومی بین زنان و مردان تفاوتی وجود ندارد و دیگر اینکه گروه مورد مطالعه به طور کلی دارای شرایط نابهنجار نباشد.

شیوه تحلیل داده ها

در این پژوهش، علاوه بر شاخص‌های توصیفی، از تحلیل مجذور خی دو، مانووا برای مقایسه نتایج گروه‌های مستقل نیز استفاده گردید. تحلیل‌ها با استفاده از SPSS-20 انجام شد.

¹ General Health Questionnaire

² Goldberg, D.P.

نتایج

یافته های توصیفی مربوط به متغیرهای جمعیت شناختی

در این قسمت یافته های توصیفی مربوط به متغیرهای جمعیت شناختی بر اساس سن، جنس، نوع تحصیلات و وضعیت تأهل ارائه گردیده است. نخست اینکه، میانگین سن زنان ۱۹,۷۷ (۱,۳۱) و میانگین سن مردان ۱۹,۹۵ (۱,۲۹) و به طور کلی ۱۹,۸۷ (۱,۲۹) می باشد. شایان ذکر اینکه t مشاهده شده‌ی ناشی از مقایسه سن زنان و مردان برابر ۰,۶۴ است که در مقایسه با مقادیر بحرانی معنادار نیست. بنابراین می توان گفت که سن آزمودنی ها متفاوت نبوده است. هم چنین، نتایج توصیفی مربوط به جنسیت و تحصیلات در جدول ۱ ارائه گردیده است. همان طور که در جدول ۱ آمده است ۴۱ آزمودنی زن و ۴۶ آزمودنی مرد مورد بررسی قرار گرفته است که اکثریت آنها (۹۵,۳) مجرد هستند. هم چنین، در جدول ۲ نتایج توصیفی مربوط به تحصیلات آزمودنی ها ارائه شده است. قابل ذکر است که همه ی آزمودنی در مقطع کارشناسی مشغول به تحصیل هستند و اغلب آنها از دانشکده انسانی می باشند.

جدول ۱) نتایج توصیفی مربوط به جنسیت

جنسیت	انسانی		فنی		پایه		کل
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
زن	73.2	6	14.6	5	12.2	۴۱	۱۰۰
مرد	73.9	7	15.2	5	10.9	۴۶	۱۰۰

در جدول ۲ نتایج توصیفی مربوط به تاهل آزمودنی ها ارائه شده است.

جدول ۲) نتایج توصیفی مربوط به وضعیت تاهل آزمودنی ها

شاخص	تعداد		وضعیت تاهل		جنسیت
	متاهل	مجرد	مشخص نشده	مجرد	
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
زن	47.1	3	90.2	37	2.4
مرد	52.9	1	97.8	45	.
کل	100	4	95.3	82	2.4

لازم به ذکر است که خی دو مشاهده شده در متغیر جنسیت ۱،۹۵ است که در مقایسه با مقادیر بحرانی معنادار نیست. هم چنین، خی دو مشاهده شده در متغیر دانشکده و تاهل به ترتیب 2.79 و 2.02 است که در مقایسه با مقادیر بحرانی معنادار نیستند.

نتایج مربوط نوع پاسخ دهی آزمودنی ها در مورد ویژگی های کلیپ و پرسشنامه ها

شایان ذکر اینکه نتایج توصیفی مربوط نوع پاسخ دهی آزمودنی ها در مورد ویژگی های کلیپ حمله ی خرس به یک توریست، سلامت عمومی و افسردگی، در جدول ۳ آورده شده است.

جدول ۳) نتایج توصیفی مربوط به نوع پاسخ دهی آزمودنی ها در مورد ویژگی های کلیپ حمله ی

خرس به یک توریست و متغیر های افسردگی و سلامت عمومی

نوع پاسخ	تعداد	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
شاد	60	.00	11.21	15.032	11.21
مرد	90	.00	21.25	23.66	21.25
کل	90	.00	16.17	20.28	16.17
زن	20	.00	70.24	25.14	70.24

The processing of an emotional clip in the Iranian non-clinical participants

27.42	51.79	100	.00	مرد	غمگین
27.71	61.25	100	.00	کل	
19.65	12.92	90	.00	زن	خوشایند
25.48	20.76	100	.00	مرد	
22.87	16.75	100	.00	کل	
27.75	65.60	100	.00	زن	منزجر
32.29	40.75	100	.00	مرد	
32.40	53.33	100	.00	کل	
21.85	12.19	90	.00	زن	دلپذیر
23.71	15.12	100	.00	مرد	
22.68	13.62	100	.00	کل	
29.08	68.04	100	.00	زن	نامطبوع
31.68	42.56	100	.00	مرد	
32.79	55.62	100	.00	کل	
27.59	22.92	100	.00	زن	مثبت
22.32	22.56	70	.00	مرد	
25.005	22.75	100	.00	کل	
27.59	69	100	10	زن	منفی
27.28	52.30	100	.00	مرد	
28.81	60.75	100	.00	کل	
30.60	60.73	100	.00	زن	قابل دیدن
24.79	54.35	100	.00	مرد	
27.93	57.62	100	.00	کل	
26.11	50.73	90	.00	زن	قابل تحمل
29.53	58.97	100	.00	مرد	
27.96	54.75	100	.00	کل	
12.96	6.58	50	.00	زن	قوت قلب
18.82	13.33	70	.00	مرد	دهنده
16.34	9.87	70	.00	کل	
27.46	61.70	100	10	زن	

32.84	40.51	100	.00	مرد	اعصاب خورد
31.85	51.37	100	.00	کل	کن
9.51	4.87	40	.00	زن	آرامشبخش
21.36	14.10	80	.00	مرد	
16.93	9.37	80	.00	کل	
31.16	62.92	100	10	زن	اضطراب بر
30.59	36.50	100	.00	مرد	انگیز
33.44	49.87	100	.00	کل	
5.23	10.51	22	1	زن	GHQ
4.28	11.15	26	2	مرد	
4.73	10.85	26	1	کل	
7.88	10.48	33	.00	زن	افسردگی بک
5.86	11.37	24	.00	مرد	
6.86	10.95	33	.00	کل	

در جدول ۴ نتایج مربوط به برابری ماتریس‌های کواریانس ارائه شده است.

جدول ۴ (نتایج مربوط به برابری ماتریس‌های کواریانس

سطح معناداری	df2	df1	F	باکس M
.001	18284.534	136	1.420	247.954

هم‌چنین، نتایج مربوط به مقایسه زنان و مردان در متغیرهای مرتبط در جدول ۵ مندرج شده است.

جدول ۵) نتایج مقایسه زنان و مردان در متغیرهای مرتبط

سطح معناداری	F	مقدار	اثر	جنسیت
.003	2.63	.405	بیلابی	
.003	2.63	.595	لامبدا و یلکز	
.003	2.63	.679	هتلینگ	
.003	2.63	.679	روی	

در ادامه، نتایج مربوط به مقایسه زنان و مردان در متغیرهای سلامت روان و افسردگی و نیز متغیرهای مربوط نوع پاسخ دهی آزمودنی ها در مورد ویژگی های کلیپ حمله ی خرس به یک توریست، بر اساس ازمون مانوا، در جدول ۴ ارائه شده است. همان طور که در جدول ۵ مشخص شده است مقادیر لامبدای ویلکز نشان می دهد بین دو گروه به لحاظ متغیرهای مورد بررسی تفاوت وجود دارد اما اینکه کدام متغیرها در دو گروه به لحاظ آماری معنادار است جدول شماره ۶ نمایانگر ادامه نتایج دو گروه در دو متغیر است. نتایج مندرج در جدول ۶ نشان می دهد بین دو گروه به لحاظ متغیر افسردگی و سلامت عمومی تفاوتی وجود ندارد. اما در مورد فیلم متغیرهای غمگین منجرکننده نامطبوع نفی اعصاب خردکنی آرامش برانگیز و اضطراب برانگیزاننده در دو گروه تفاوت های معناداری بوده است.

جدول ۶) آزمون اثرات بین آزمودنی ها

منبع	متغیر وابسته	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
جنسیت	شاد	1217.69	1	1217.694	3.55	.06
	غمگین	7202.72	1	7202.725	10.50	.002*
	خوشایند	1098.77	1	1098.772	2.10	.15
	منجر کننده	12624.47	1	12624.473	15.44	.0001*
	دلپذیر	193.84	1	193.84	.36	.54
	نامطبوع	10547.63	1	10547.63	11.39	.001*
	مثبت	17.44	1	17.44	.02	.86
	منفی	6359.13	1	6359.13	8.39	.005*
	قابل دیدن	561.60	1	561.60	.70	.40
	قابل تحمل	1522.01	1	1522.01	2.02	.15
	قوت قلب دهنده	879.25	1	879.25	3.31	.07
	اعصاب خرد کن	8868.06	1	8868.06	9.91	.002*
	آرامش بخش	1393.12	1	1393.12	5.37	.02*
	اضطراب بر انگیز	13705.07	1	13705.07	14.62	.0001*
	GHQ	11.84	1	11.84	.57	.45
	افسردگی بک	25.90	1	25.90	.55	.45

* نشانگر معناداری نتایج است.

بحث و نتیجه گیری

روی هم رفته، پژوهش حاضر نشان داد تفاوت‌های شایان توجهی در زنان و مردان در نوع پاسخ دهی در مورد ویژگی های کلیپ حمله ی خرس به یک توریست وجود دارد. این تفاوت ها به طور چشمگیری در مواردی چون شاد، غمگین، منجرکننده، نامطبوع، منفی، قابل تحمل، قوت قلب دهنده، اعصاب خرد کن، آرامشبخش و اضطراب برانگیز دیده می شود. مقایسه میانگین ها نشان داد که مردها در مقایسه با زنان فیلم را شادتر، قابل تحمل تر و آرامشبخش تر می دانستند. اما زن ها فیلم را غمگین تر، منجرکننده تر، نامطبوع تر، منفی تر، اعصاب خرد کننده تر و اضطراب برانگیزتر می دانستند. این نتایج همسو با یافته های راسین و همکاران (۱۹۹۷)، اسمیچل و همکاران (۲۰۰۶) نیوفیند و همکاران (۲۰۰۹) است. محرز شده که این کلیپ هیجانات منفی به ویژه نفرت را افزایش می دهد (اسمیچل و همکاران، ۲۰۰۶). بررسی پایلوت نشان داد که این کلیپ، هیجانی است و نسبتاً بیزارای را ایجاد می کند (برکلمانس^۱، ۱۹۹۵؛ به نقل از راسین و همکاران ۱۹۹۷). نتایج بررسی نیوفیند و همکاران (۲۰۰۹) نشان داد که فیلم به طور چشمگیری منفی تر ارزیابی شده است.

از سوی دیگر، این نتایج با یافته های پژوهشگرانی چون هان^۲ و همکاران (۲۰۰۸) و گاسباری^۳ و همکاران (۲۰۰۷) همسو است. تفاوت های جنسیتی در فرایندهای شناختی مانند حافظه، شناخت ثابت شده است (کاهیل، ۲۰۰۶). در این حوزه، موضوع تفاوت‌های جنسیتی در پردازش هیجانی، محور بررسی های زیادی بوده است چرا که کاربرد شایان توجهی در درک آسیب شناسی روانی دارد. برای مثال، تفاوت‌های جنسیتی در شیوع اختلالات خلقی ممکن است با پاسخ دهی زنان و مردن نسبت به استرس مرتبط باشد (کاهیل^۴، ۲۰۰۶). مثلاً در یک بررسی نشان داده شد که تصاویر ناخوشایند برگرفته از سیستم تصاویر عاطفی بین المللی^۵ (لانگ^۶ و همکاران، ۱۹۹۷) اثرات قوی تری را در نیمکره ی چپ زنان و نیمکره ی راست مردان بر می انگیزد (گاسباری و همکاران ۲۰۰۷). از دیگر سو، هان و همکاران (۲۰۰۸) گزارش کردند که

¹ Brekelmans, M. H. M.

² Han, S.

³ Gasbarri, A.

⁴ Cahill, L.

⁵ International Affective Picture System (IAPS)

⁶ Lang, P.J.

اثرات محرک های دردناک در مغز زنان قوی تر از مغز مردان بود. در تبیین این یافته ها می توان گفت که یافته های مذکور همسو با این فرضیه ویلیامز و گوردون (۲۰۰۷) هستند که زنان به طور کلی پاسخدهی بیشتری نسبت به محرک های هیجانی و به ویژه محرک های مرتبط با خطر (نظیر کلیپ حمله خرس به توریست) دارند.

هم چنین، در تبیین این یافته ها می توان به دو امر دیگر نیز اشاره نمود. نخست اینکه ممکن است ماهیت فیلم در نتایج، تعیین کننده بوده باشد. چنتسوا- دوتان و تیسای (۲۰۱۰) روی آزمودنی های غربی و شرقی بررسی کردند و فیلمی سرگرم کننده و ناراحت کننده را به آنها ارائه کردند. نتایج نشان داد که تفاوت های فرهنگی در مورد فیلم سرگرم کننده بیشتر صدق می کند و تفاوت های فرهنگی اندکی در مورد فیلم ناراحت کننده مشاهده کردند. آنها نتیجه گیری کردند که ممکن است تفاوت های فرهنگی مربوط به تداعی های هیجانی در مورد هیجانات مثبت بیشتر از هیجانات منفی اثرگذار باشد. بیشتر پژوهش های انجام شده، بر هیجانات مثبت تمرکز کرده اند (مثلا سو^۱ و همکاران، ۱۹۹۸؛ پوچیدا، نوراساکونکیت^۲ و کیتایاما، ۲۰۰۴) و بنابراین، حاکی از تفاوت های فرهنگی بوده اند. دوم اینکه ممکن است حضور آزماینده بر نوع گزارش دهی آزمودنی ها موثر بوده باشد. تیسای، چنتسوا- دوتان، فریری-بیبو و پریژموس (۲۰۰۲) بر این باور هستند که ممکن است یکی از دلایل تفاوت نتایج بین جوامع شرقی و غربی حضور آزماینده هنگام مشاهده و ارزیابی فیلم باشد. هنگامی که آزماینده در آزمایشگاه حضور دارد آزمودنی های شرقی، هیجان کمتری را نسبت به همتهای غربی خود نشان می دهند. زنان از لحاظ هیجانی بیانگری بیشتری دارند در حالیکه مردان تظاهرات هیجانی شان را بیشتر پنهان یا کنترل می کنند (باک، میلر و کاپول^۳، ۱۹۷۴). در مجموع، نتایج اولیه مربوط به ارزیابی فیلم در دو جنس نمایانگر تمایزهایی در مردان و زنان بوده است.

لازم به ذکر است که محدودیت هایی فرا روی این پژوهش وجود دارد که به این شرح است: نخست، نمونه ی مورد بررسی صرفا افراد دانشجویانی با تحصیلات خاص و ویژگی های جمعیت شناختی خاص و غیر بالینی بودند و این امر ممکن است تعمیم پذیری یافته ها را محدود سازد. دوم، به کار بردن ابزار خاص و نمایش کلیپ حمله ی خرس به توریست نیز از

¹ Suh, E. M.

² Uchida, Y., Norasakkunkit, V.

³ Buck, Miller, & Caul

جمله محدودیت های این بررسی قلمداد می شود. سوم، آزمودنی ها، در حضور آزمایشگر به فیلم را مشاهده نمودند و آن را ارزیابی نمودند. محققانی چون تیسای، چتسوا- دوتان، فریری- بیبو و پریژموس (۲۰۰۲) بر این باور هستند که ممکن است یکی از دلایل تفاوت اثرات فرهنگ بر واکنش آزمودنی ها نسبت به محرک های هیجانی نظیر فیلم، حضور آزماینده باشد. بنابراین، ممکن است این امر بر یافته ها اثرگذار بوده باشد.

از سوی دیگر، متناسب با محدودیتهای پژوهش، پیشنهادات زیر ارائه می گردد: اول، انجام پژوهشی با نمونه ی گسترده تر، با تنوع تحصیلی، شغلی، سنی و جنسیتی متمایز به منظور تعمیم پذیری بیشتر داده ها. دوم، انجام پژوهشی با نمونه های متنوع بالینی با توجه به پیشینه ها. سوم، به کار گیری محرک های دیداری و کلامی متفاوت برای ایجاد شرایط هیجانی. چهارم، انجام بررسی دیگری با همین مختصات بدون حضور آزمایشگر در آزمایشگاه هنگام مشاهده ی فیلم و ارزیابی آن.

منابع

غرابی، ب. (۱۳۸۲). تعیین وضعیت های هویت و ارتباط آن با سبکهای هویتی و افسردگی در نوجوانان. پایان نامه ی دکتری روانشناسی بالینی. دانشگاه علوم پزشکی ایران. انستیتو روانپزشکی
 یعقوبی، حمید؛ کریمی، معصومه؛ امید، عبدالله؛ باروتی، عصمت؛ عابدی، میلاد. (۱۳۹۱). اعتباریابی و ساختار عاملی پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ-12) در دانشجویان. مجله ی علوم رفتاری، شماره ۲۰، ۱۶۰-۱۵۳

- Amstadter, A (2008). Emotion regulation and anxiety disorder. *J Anxiety Disorders* 22: 211-221.
- Arndt, J., Greenberg, J., Solomon, S., Pyszczynski, T., & Simon, L. (1997). Suppression accessibility of death-related thoughts, and cultural worldview defense: Exploring the psychodynamics of terror management. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73(1), 5-18.
- Beck, A., Steer, R. A. and Brown, G. K. (1996). *Manual for the Beck Depression Inventory-II*. San Antonio, TX: psychological corporations.
- Beck, A.T.; Steer, R.A. & Brown, G.K. (2000) *manual for the beck depression inventory II*. SonAntonio, tx: the psychological corporation.
- Butler, E.A.; Lee, T.L.; Gross, J.J. (2007) Emotion regulation and culture: are the social consequences of emotion suppression culture-specific? *Emotion*. 7(1):30-48
- Buck, R., Miller, R. E., & Caul, W. F. (1974). Sex, personality, and physiological variables in the communication of affect via facial expression. *Journal of Personality and Social Psychology*, 30(4), 587-596.
- Cahill L. Why sex matters for neuroscience. *Nat Rev Neurosci*. 2006;7:477-484.

The processing of an emotional clip in the Iranian non-clinical participants

- Chentsova-Dutton, Y. & Tsai, J.L. (2010). Self-focused attention and emotional reactivity: The role of culture. *Journal of Personality and Social Psychology*, 98, 507-519
- Ekman, P. (1972). Universals and cultural differences in facial expressions of emotion. In J. Cole (Ed.), *Nebraska Symposium on Motivation* (Vol. 19, pp. 207-282). Lincoln: University of Nebraska Press.
- Gasbarri A, Arnone B, Pompili A, Pacitti F, Pacitti C, Cahill L. Sex related hemispheric lateralization of electrical potentials evoked by arousing negative stimuli. *Brain Res*. 2007;1138:178-186
- Glickman AR, La Greca AM. The Dating Anxiety Scale for Adolescents: scale development and associations with adolescent functioning. *J Clin Child Adolesc Psychol*. 2004;33:566-78.
- Gorenstein C, Wang YP, Argimon IL, Werlang BSG. Manual do Inventário de Depressão de Beck - BDI-II. São Paulo: Casa do Psicólogo; 2011.
- Gross, I. J., & Levenson. R. W. (1995). Emotion elicitation using films. *Cognition and Emotion*. 9, 87-108.
- Gross, J. J. ; John, O. P.(2003) Individual differences in two emotion regulation processes: Implications for affect, relationships, and well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85(2), 348-362
- Han S, Fan Y, Mao L. Gender difference in empathy for pain: an electrophysiological investigation. *Brain Res*. 2008;1196:85-93.
- Kitayama, S., Markus, H. R., & Kurokawa, M. (2000). Culture, emotion, and well-being: Good feelings in Japan and the United States. *Cognition and Emotion*, 14, 93-124.
- Lang PJ, Bradley MM, Cuthbert BN. Motivated attention: affect, activation, and action. In: Lang PJ, Simons RF, Balaban M, editors. *Attention and orienting: sensory and motivational processes*. Hillsdale, NJ: Erlbaum Associates; 1997
- Lazarus, R. S., Tomita, M., Opton, E. J., & Kodama, M. (1966). A cross-cultural study of stress-reaction patterns in Japan. *Journal of Personality and Social Psychology*, 4, 622-633.
- Matsumoto, D. (1993). Ethnic differences in affect intensity, emotion judgments, display rule attitudes, and self-reported emotional expression in an American sample. *Motivation and Emotion*, 17, 107-123.
- Mesquita, B. (2001). Emotions in collectivist and individualist contexts. *Journal of Personality and Social Psychology*, 80(1), 68-74.
- Neufeind , J. ; Dritschel, B. ; Astell, A.J. ; MacLeod, M.D. (2009) The effects of thought suppression on autobiographical memory recall . *Behaviour Research and Therapy*. Volume 47, Issue 4, 275-284
- Phung ,S .Q ; Bryant R. A. (2013)The influence of cognitive and emotional suppression on overgeneral autobiographical memory retrieval.*Conscious Cogn*. 22(3).965-7
- Rassin, E., Merckelbach, H., & Muris, P. (1997). Effects of thought suppression on episodic memory. *Behaviour Research and Therapy*, 35, 1035-1038.
- Scherer, K. R., Matsumoto, D., Wallbott, H. G., & Kudoh, T. (1988). Emotional experience in cultural context: A comparison between Europe, Japan, and the United States. In K. R. Scherer (Ed.), *Facets of emotion: Recent research* (pp. 5-30). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Schmeichel, B. J., Demaree, H. A., Robinson, J. L., & Pu, J. (2006). Ego depletion by response exaggeration. *Journal of Experimental Social Psychology*, 42, 95-102.
- Suh, E. M., Diener, E., Oishi, S., & Triandis, H. C. (1998). The shifting basis of life satisfaction judgments across cultures: Emotions versus norms. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74, 482-493.
- Tsai, J. L. ; Chentsova-Dutton, Y. ; Freire-Bebeau, L. ; Przymus, D. E.(2002). Emotional Expression and Physiology in European Americans and Hmong Americans. *Emotion*. 2002, Vol. 2, No. 4, 380-397

- Tsai, J. L., Levenson, R. W., & Carstensen, L. L. (2000). Autonomic, expressive, and subjective responses to emotional films in older and younger Chinese American and European American adults. *Psychology and Aging*, 15, 684–693.
- Uchida, Y., Norasakkunkit, V., & Kitayama, S. (2004). Cultural constructions of happiness: Theory and empirical evidence. *Journal of Happiness Studies*, 5, 223–239.
- Wenzlaff, R. M. ; Wegner, D. M. (2000) THOUGHT SUPPRESSION. *Annu. Rev. Psychol.* 51:59–91
- Williams LM, Gordon E. Dynamic organization of the emotional brain: responsivity, stability and instability. *Neuroscientist*. 2007;13:349–370.

